

werking met de *Dutch Section* van *MI-6* (die eerst Hooper, vervolgens Rabagliatti als chef had) fungeerde de CID als een hulpdienst. 'De Engelsen', zo zette van 't Sant aan de Enquêtemissie uiteen,

'hadden de leiding en wij waren eigenlijk als Nederlanders toegevoegd aan die Engelsen om hun betrouwbare mensen te geven en om die mensen die inlichtingen uit Nederland te laten brengen die de Engelsen, de Engelse algemene legerleiding, nodig hadden voor de overwinning. Daarnaast werd natuurlijk gaarne voldaan aan gegeven opdrachten, bijv. van iemand die positief iets wilde weten . . . Het ging bij ons alleen om gelegde contacten. Wij gaven alleen de instructies: 'Wees voorzichtig, blijf weg bij je huis', en: 'Dit en dat willen wij gaarne weten', en: 'Vóór je vertrek krijg je van de Engelsen precies je opdracht, wanneer zij je terughalen.'¹

Het is duidelijk: de *Military Intelligence* was in de eerste plaats geïnteresseerd in *militaire* gegevens, zij het dat van 't Sant er zorg voor droeg dat ook 'iemand die positief iets wilde weten' (de koningin of een der ministers), antwoord kreeg. Die antwoorden kreeg van 't Sant niet in de vorm van afschriften van gedecodeerde telegrammen; hij ontving daar parafrasen van.

Er zijn in de periode-van 't Sant door de CID zes aspirant-geheime agenten met *MI-6* in contact gebracht die inderdaad uitgezonden werden: L. A. R. J. van Hamel (eind augustus '40 gedropt), C. H. van Brink (eind november '40 gedropt), W. B. Schrage, die J. J. Zomer als marconist meekreeg (medio juni '41 gedropt), A. H. Alblas (begin juli '41 gedropt) en freule J. C. C. Röell (in augustus '41 naar Portugal vertrokken om zich vandaar als 'Duits sympathisante' naar bezet Nederland te begeven). De ervaringen van deze zes agenten hebben wij beschreven in deel 4 (hoofdstuk 15, paragraaf 'Spionage') en deel 5 (hoofdstuk 10, paragraaf 'Geheime agenten'). Er bleek toen dat van Hamel, Schrage/Zomer en Alblas met veel succes geopereerd hebben. Van Hamel wist enkele spionagegroepen op te richten, van welke twee meer dan anderhalf jaar werkzaam zijn geweest en één zich ontwikkelde tot de Inlichtingendienst (ID) die o.m. een deel van de al gememoreerde AC-rapporten naar Londen doorgaf. Het belangrijkste uit die rapporten liet Schrage via Zomer aan *MI-6* seinen. Alblas stond met *MI-6* ruim een jaar lang in zendcontact. Aldus hebben van Hamel, Schrage/Zomer en Alblas er zorg voor gedragen dat *MI-6* in de periode september '40-juli '42 althans een aantal militaire inlichtingen kreeg, grotendeels

¹ Getuige F. van 't Sant, *Enq.*, dl. IV c, p. 483.